

SENTINELA

ANUL IV, Nr. 15
11 Aprilie 1943

GAZETA OSTĂȘEASCĂ A NAȚIUNII
APARE DUMINICA
Inscrisă la Tribunalul Ilfov S. I. C. sub Nr. 623/1939

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Strada Sărindar Nr. 5-7-9 - București
TELEFON: 3.96.62

După cum glășuește Ordinul de Zi Nr. 39 semnat de Mareșalul României, trupele noastre au înscris o nouă pagină de glorie care se adaugă luminos în cartea de aur a eroismului românesc. Debarcarea dela Novorosiisk, încercată la începutul lunii Februarie și executată cu forțe numeroase și bogat material de război, dovedește câtă nădejde puneau bolșevicii pe reușita acestei lupte. Cu atât mai stră-

lucită apare vitejia bravilor ostași din compania Căpitanului Dabija, care au reușit să distrugă complet trupele inamice debarcate, după patru zile și patru nopți de crâncene lupte date cu hoardele blestamate. Astăzi la țărm oricine poate să vadă numeroasele tancuri și mașini sovietice sfărâmate, înfățișând icoana adânc grăitoare a înfrângerii dela Novorosiisk.

„SENTINELA”

Crezul ostaşului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul țării și în veșnicia Neamului Românesc.

2. Port în suflet icoana României adevărate și jur să-mi jertfesc viața pentru hotarele ei.

3. Îndeplinesc ordinele fără șovăire și nu mă înfricoșează nici primejdia, nici trufia dușmanului.

4. Urăsc de moarte: minciuna, hoția, trădarea, fiindcă ele înjosesc și necinstesc pe ostași.

5. Iubesc camarazi; ei sunt ca și mine chezașia libertății țării, ostași bravi în război și lucrători harnici în uzine și ogoare, în timp de pace. Așa să-mi ajute Dumnezeu.

RECRUȚII

Nicodată nu am văzut noi atâtea avânt, atâtea însuflețire la recruții noștri, ca anul acesta, când au intrat în cârmă. Faptul se explică de altfel prin starea de război și de grelele împrejurări în care se află țara noastră.

Fiecare recruta are pe cineva, dintr-o cetate apropiată lui, care a luptat în acest crâncen război pentru Cruce și glie.

Voișiei acestor recruți, cari mergeau cântând și chiuind la marș dătoric, publicul Capitalei, — asemenea cetățenilor de pe tot întinsul țării, — a răspuns cu un entuziasm care a mărit și mai mult însuflețirea tinerilor noștri ostași.

S'a dovedit în felul acesta toată încrederea pe care nația o are în armata țării, — în Patria cea scumpă, căreia această nație îi dă tot ce are mai bun, mai scump, mai generos și mai războinic: — tineretul ei!

Armata este scutul țării; Armata este zidul de apărare împotriva vrăjmașilor, — este singurul temei și cel mai tare mijloc spre înfăptuirea și păstrarea unității naționale, — a ființei naționale, — a ființei neamului românesc.

Pentru aceasta, cu toții avem un cult deosebit pentru armata țării.

Cu zămbetul pe buze și cu încrederea noastră mutată în mers spre cea mai sfântă datorie, recruții dovedesc de pe acum că sunt adevărați ostași, gata să intre în vâlmașagul luptelor, spre a cruța patria de orice amenințare, de orice primejdie.

Ne mândrim nespuse de mult cu acești feciori ai noștri, cari au o aleasă conștiință a datoriei, izvorită din cel mai cald patriotism. Privindu-i, ne gândim la vorbele poetului:

„Au fost eroi, și-or să mai fie...
„Să frângă pe dușmanii răi
„Din coapsa Daciei și a Romei
„In veci s'or naște pui de lei!“

VITEJII DELA NOVOROSISK

Din episoadele războinice de anul trecut ne aducem aminte prea bine de ultima debarcare britanică la Dieppe, pe coasta franceză. Ca întotdeauna, ostașii germani s'au arătat neînfrânți, iar pătania englezilor a rămas de pomină în istoria acestui război.

Se pare că bolșevicii n'au tras niciun învățământ din această întâmplare și au crezut că ceea ce n'au putut să facă englezii, vor fi în stare să înfăptuiască ei.

Astfel, la începutul lunii Februarie din acest an au pus la cale o mare debarcare în regiunea Novorosisk, în punctul dela Iasnaja-Ozereica.

La drept vorbind, planul nu era lipsit de temei și dacă reușea, ar fi pus într-o grea situație trupele germano-române ce luptă cu atâtea eroism la capul de pod din Cuban.

Numai că toate aceste intenții bolșevice au fost pe deantregul răsturnate de românii noștri, cari stau de veghe pe coasta Mării Negre. De mult așteptau ei apariția vaselor sovietice și când s'a dat alarma, focul s'a deslănțuit năpraznic, scufundând o parte din navele atacatoare chiar înainte de a atinge țărmul.

Dar debarcarea fusese pornită în stil mare, cu belșug de oameni și armament greu.

Fără a ține seamă de pierderi, inamicul năzuia să pue piciorul pe uscat cu orice preț. Dar în cele din urmă el fu înfrânt.

Despre această luptă s'a vorbit prea puțin până acum. De-a zilele trecute, după ce am citit ordinul de zi al Mareșalului, prin care se răsplătea eroismul companiei căpitan Dabița, am aflat tot adevărul, înțelegând că debarcarea dela Novorosisk nu stă mai prejos decât cea dela Dieppe.

Patru zile și mai ales patru nopți a fost o deslănțuire viforoasă de adevărat apocalips. În frig și viscol, pe valurile întunecate ale mării, ființele iadului izvorau mreu, iar ostașii Crucii lui Hristos, fără a-și pierde un moment sângele rece, nimiceau metodic navele blestemate, înfăteșate cu oameni și mașini, repezindu-se în luptă corp la corp împotriva acelor care isbuteau să ajungă pe plajă.

Iată, la lumina reflectoarelor se văd tancuri ce dibuc cu boturile de fier nisipul coastei. Tunurile noastre lovesc în țintă și din fiecare dihanie de oșel se aud explozii, iar flăcările și fumul gros se ridică până la cer. În zadar aleargă bolșevicii ca niște strigoii înspăimântați, căci mitralierele mănânte, cu iscusință de bravi noștri flăcăi seceră valurile de păgâni.

Și de astă dată, ca și în atâtea alte lupte din stepele rusești, soldații români și-au făcut pe deplin datoria, dovedind că știu să lupte și să se jertfească pentru Cruce și civilizație. Fotografiele luate la fața locului, precum și marea număr de morți și prizonieri bolșevici, arată, fără putință de desmințire, ce întindere a avut debarcarea dela Iasnaja-Ozereica. Apele de lângă țărm sunt pline de vase scufundate și tancuri distruse.

A fost o luptă grea, într'unul din cele mai importante puncte ale frontului, în care Românii și-au îndeplinit în mod strălucit misiunea lor. Ei și-au dat perfect seama ce ar fi însemnat reușita debarcării pentru spațiile diviziilor germano-române. De aceea au luptat pe viață și pe moarte, reușind să stăvilească puhoiul hoardelor asiatice.

Făcând de strajă pe coasta de răsărit a Mării Negre, soldații români au dovedit încă o dată că sunt aceleași sentinele neadormite la poarta Europei, luptând pentru apărarea Patriei și triumful popoarelor de ordine.

Faptele de arme dela Novorosisk, împreună cu fotografiile de pe teren, se adaugă cu cinstă la comoara de documente pe temeiul căreia se va ridica, după victoria definitivă, clădirea mărească a României de mâine.

I. VALERIAN

PĂMÂNT ...

Pământul e-al nostru, pământul ni-l vrem —

Când bate în suflete vântul,
În noi, toate hotarele gem:
Ne chiamă la luptă pământul.

În hora furtunii ne chiamă destinul,
Când flamurile fremătă'n zare,
Se'ntunecă'n calca noastră destinul
Și glia ne strigă mai tare.

Răsună văzduhul și tunurile bat
Dincolo de granița ruptă
Și geme pământul însângerat:
La luptă, la luptă, la luptă!...

Tresaltă Românii, se bucură Dacii —
Străbunii din fund de morminte,
Aleargă'ngrozii peste leșuri — rapacii —
Înainte, meru înainte!

Pământul e-al nostru, nu-i nimic
Când granița țării e ruptă,
Pornim toți la luptă, murim pentru el —
Ne chiamă pământul la luptă!...

GH. NEGURITA

SOVAIELILE BOLȘEVICE TRĂDEAZĂ APROPIATA ÎNFRÂNGERE

Ofensiva bolșevică, începută atât de spectaculos în iarna aceasta, s'a împotmolit odată cu sosirea primăverii și cu pornirea contraofensivei germane. Încă o dată, strategia germană s'a arătat de o superoară eficacitate. Rezistând metodic, eructându-și oamenii, dar decimând zi de zi forțele muscălești, germanii au ținut piept puhoiului revărsat peste stepe, până în ceasul hotărât pentru noul atac.

Năvala cotoitoare a seminișilor asiatice a fost atât de vremelnică, încât speranțele care încolțiseră în sufletele sovieticilor s'au vânturat ca zăpezile câmpiilor, făcând loc, din nou, cumpitelor desnădejdi...

În raport cu situația din primăvara anului 1942, bilanțul ofensivei sovietice din anul acesta se găsește în mare deficiet. Față de ce eucerisem atunci, astăzi stăpânim în plus, Grimeea, peninsula Taman, ținutul Cubanului, mari teritorii din regiunea nordică, Harcovul și capul de pod dela Cuban, unde rezistența luptătorilor români este de neclintit. Apoi anul trecut, pe vremea asta, bolșevicii mai erau încă în plină ofensivă!...

Acum, însă, împotmoliți dintr'odată, desnădejdi le-au ciuntit orice avânt: și sleirea aceasta a forțelor se evidențiază în soavelile atacurilor, în desorganizarea trupelor purtate și hărțuite dintr-un sector într'altul, dar mai ales în dezertările care în ultimul timp s'au înmulțit...

Relese clar, deci, că bolșevicii sunt din cale-afară de obosiți, de storși de viață; puțința unei victorii a fost ca o „Fata Morgana“. Și, oricât s'ar strădui aliații sovietelor să amăgească nădejile și credința naivilor, cu „al doilea front“ în Tunisia, războiul acesta se decide în Răsărit, și cei dintâi care știu lucrul acesta, sunt bolșevicii!...

După cum anunță Moscova, toți tinerii între 15 și 16 ani vor fi încorporați în unitățile sovietice. Se încearcă astfel o refacere a forțelor zdrobite în ofensiva de iarnă și în care bolșevicii au pierdut peste șase sute de mii de oameni. Această măsură disperată coincide și cu dezertările soldaților roșii.

Pedepsele cele mai aspre, anunțate pentru cei care se sustrag dela obligațiile recrutării, s'au dovedit zadarnice: tinerii fug îngrozii de regimul de teroare al conducătorilor sovietici și cer ocrotirea în rândurile armatelor noastre.

Tinerilor care se ascund de teama de a nu fi încorporați și aruncați apoi în trupele de sacrificiu, nu li se mai acordă cartele de alimente, iar familiile lor primesc numai un sfert din rația cuvenită.

După dezastrul suferit în ultimele două luni, sovieticii încearcă astfel, strângând copiii și pornind, prin agenți speciali, o mare vânătoare împotriva lor, să oprească înaintarea forțelor germano-române, care căștigă, din zi în zi, tot mai mult teren pe întregul front de luptă.

Inălțătoarea serbare ostășească dela Cazarma „CUZA” din Capitală

În ziua de 2 Aprilie a avut loc în Capitală, la Cazarma „Cuza”, o pioasă solemnitate ostășească, cu prilejul împărțirii de unelte agricole și vite — de către Regimentul de Dorobanți de Gardă „Mihai Viteazul”, văduvelor și invalizilor de război din această unitate.

La această solemnitate a luat parte și d-l profesor M. Antonescu, vicepreședintele Consiliului de Miniștri, d. general Șova N., ministrul subsecretar de Stat al Marinei și numeroși ofițeri.

Cu acest prilej, d. prof. Mihai Antonescu, vicepreședintele Consiliului de Miniștri, a ținut următoarea cuvântare: „Fapta de recunoștință pe care Regimentul de Gardă Regală „Mihai Viteazul” o închină bravilor războiului nostru este urmare credincioasă a unei tradiții voevodale și regești.

După bătălii, vovezii noștri donau ca tapetesme de credință, biserici și mănăstiri, temelii de veac pentru țară.

Iar pe pământul biruinței așezau sau ajutau eroii, pentru ca din stăpânirea pământului și uneltele dăruite să rodească glia apărută cu sânge.

Aceeași tradiție au urmat-o și Regii noștri.

De aceea după războiul Unirii Românești, Regele Ferdinand a fost cel dintâi care a dat pământuri și daruri, în semn de recunoștință pentru eroii Neamului.

Totdeauna cultul eroilor a fost nu numai cult de morți sau de închinare Domnului Ocrotitor, dar cult de viață pentru sprijinirea bravilor și a celor rămași în urma lor.

Azi, Domnule Comandant, în acest Regiment care unește prin numele său tradiția vovezilor și tradiția regească, pentru că el poartă numele celui mai mare Voevod al Neamului nostru, dar și al dragului nostru Rege, dv. faceți ca datina vovezilor și datina regească să se impună în faptă de recunoștință față de bravii lui de ieri.

Domnul Prof. Mihai Antonescu a arătat apoi că, deși vine în acest Regiment cu mândria că este Regimentul său, totuși nu credea potrivit să fie de față la înmânarea unor daruri pentru invalizi, orfani și văduve, la care a contribuit și domnia-sa.

Dacă am venit totuși aici, este pentru că am ținut ca în numele Marelui Antonescu și al Guvernului Țării să mărturisesc eroilor Regimentului 6 de Gardă „Mihai Viteazul” și prin aceasta tuturor bravilor războiului nostru, recunoștință pentru fapta lor vitejească și grija pentru viitorul lor, pe care să-l aștepte cu încredere.

Luptăm ca să facem din crezul de dreptate al Neamului o faptă de demnitate națională, dar și o faptă de datorie și răspundere a fiecăruia dintre Români.

Cinstind eroii și împărțind uneltele rodului, noi înțelegem să cinstim fapta de jertfă pentru țară, prin munca pentru țară.

Guvernarea Marelui Antonescu nu este numai o guvernare desrobitoare de pământ, dar ea este și trebuie să fie și o guvernare de desrobire morală.

De aceea fapta e recompensă națională care se va îndrepta către toți ostașii Neamului și urmașii lor, va fi o faptă națională care va urmări nu o recunoștință goală, răsunată în răscruce de șosele, ci o faptă națională care să zidească Neamul prin muncă.

Invalizilor care nu pot munci, acestor desigur le vom da grija de totdeauna a Statului.

Iar celor care pot munci, le vom înlesni o muncă demnă și rosturi de viață apărute de Stat.

În această împărțire de pluguri, de grape și de unelte de muncă, să vedeți toți semnul sub care trebuie să îndreptăm țărâna noastră și întreaga economie a Statului.

Formarea unui inventar agricol național, distribuirea acestui inventar agricol țăranilor și în primul rând eroilor de război, întemeierea unei industrie agrare și folosirea în această industrie a țăranilor eroi și a tuturor muncitorilor bravi, iată reforma agrară și industrială pe care o vom face, unind această înzestrare a Țării cu recompensele naționale care se cuvin eroilor războiului nostru.

Țăranul nostru nu poate să producă mult pentru că nu are unelte.

Oricât pământ i-am da, dacă nu-i dăm unelte de muncă, inventar viu pentru hrană și rod, împărțirea pământului însăși nu este folositoare și o nouă împărțire de pământuri, departe de a fi o răsplătă națională, ar împovăra și mai mult Neamul, îngreunând producția Țării.

Dacă însă dăruim aceste unelte țăranului și eroului nostru din război, aceasta face cât îndoitul pământului și îmbogățindu-l pe țăran, îmbogățim în același timp economia țării prin îndoirea producției.

De aceea fapta de astăzi este pas credincios de recunoștință și semn de datorie al reconstrucției materiale și morale pe care o vom face mâine prin eroii războiului nostru.

Toți bravii războiului nostru și urmașii lor trebuie să vadă în împărțirea uneltelelor pe care o facem astăzi, nu numai recunoștința pe care Țara în frunte cu Regele nostru și cu Măreșalul Desrobitor le-o poartă, dar și crezul de dreptate pe care îl vom duce până la capăt, ajutând pe toți ca să poată munci, pentru că numai astfel vom putea așeza Neamul pe temelii sănătoase și rodnice.

Toți trebuie să aibă încredere și răbdare.

Nu putem începe această faptă de dreptate, decât îndreptând-o față de toți, oricare ar fi ei.

Toți trebuie să știe că fapta de astăzi este împlinirea cuvântului dat, care îl așteaptă pe fiecare dintre acei care și-au făcut datoria și care sunt gata să slujească crezul pentru care au căzut eroii noștri, muncind pământul jertfei lor.

D. prof. Mihai Antonescu a anunțat apoi încă un dar pe care îl face Regimentului, pentru a continua distribuția de unelte agricole tuturor eroilor Regimentului și a încheiat spunând: „Cu credință în Dumnezeu strămoșilor noștri, în pământul și datinele pe care le slujim, să urmărim neșovălnic poruncile acestui pământ.

Trăiască Regele Mihai I.
Trăiască Măreșalul Desrobitor și Armata noastră.

Trăiască bravii Sfântului nostru război și urmașii lor.”

A urmat apoi înmânarea decorațiilor ostașilor meritori și împărțirea darurilor: 8 vaci cu lapte, 40 de pluguri, 25 grape, 10 praștoare, 11 rânduri de seale și numeroase daruri în bani invalizilor de război și văduvelor din unitate ce au 4—5 copii. În numele invalizilor și văduvelor de război care au primit daruri, a rostit câteva emoționante cuvinte invalidul Onesa Nicolae: „Vă asigurăm a spus eroul luptător adresându-se d-lui Vicepreședinte al Consiliului și domnului ofițer — așa cum am știut să ne luptăm și să dăruim părți din corpul nostru, iar mulți viață pentru țară, — tot cu același suflet vom munci și de aci înainte și vom căuta să nu fim o povară pentru Patrie. Sufletul ne este așa de mare ca și acum doi ani. Dorim cu victoria pentru care ne-am luptat să vie cât mai curând și să fie o izbândă a Neamului românesc.”

Ordin de zi Nr. 39 din 30 Martie 1943

Compania căpitan Nicolae Dabija s'a distins în mod cu totul deosebit la începutul lunii Februarie 1943, cu prilejul debarcarilor inamice în regiunea Noworosisk.

Datorită conducerii hotărâtă a căpitanului Nicolae Dabija și a ostașilor săi, compania, deși încercuită, a rezistat 4 zile și 4 nopți atacurilor inamice cu forțe mult superioare și cu numeroase care de luptă.

Sosind apoi alte forțe în ajutor,

compania trece la contraatac și reușește să distrugă complet toate trupele inamice debarcate și să svârle în Mare resturile.

Pentru strălucitele fapte de arme săvârșite, compania căpitanului Dabija Nicolae se citează prin ordin de zi pe întreaga armată.

(ss) ION ANTONESCU
Mareșal al României
și
Conducătorul Statului

Cum a fost lichidată debarcarea sovietică de lângă Novorosisk

În cursul nopții de 3 Februarie, rușii, după crâncene lupte, reușesc să debarce în fața satului Jusnaja-Ozereika, lângă Novorosisk. Sublocotenentul Cojan cu un pluton și căpitanul Dabija cu restul companiei, cu toate că sunt în minoritate de forțe, reușesc să-i strângă într'un clește ucigător...

Focul dintre noi și rușii debarcați nu încetază o clipă. Un miros de praf de pușcă și de sânge proaspăt ne înțepă nările.

Ziua aruncă o nuanță de lumină în fețele încordate de luptă unei nopți. Certitudinea câmpului de vedere impune un ritm mai viu focului nostru ce crește în jurul bolșevicilor.

Carele rusești înaintază pipăind terenul înspre sat. Infanteria bolșevică, care vine în urma lor, a început să-și îngâne focul cu al nostru. Artileria de coastă germană trage mereu. Sublocotenentul Cojan le comunică linia ocupată de noi dealungul pârâului. Vedem deslușit toate tancurile. Namilele de oțel par, pe fondul alb al zăpezii, un cârd de elefanți ce se urnesc greoi.

Cu toată greutatea, luptăm în două

părți: cu rușii de peste pârâu și cu cei din larg.

Aproape de amiază, o șalupă motorizată se apropie în fața noastră, spre țărm. O concentrare cu tunurile anti-aeriene „Schneider” și, din vasul incendiat, bolșevicii se aruncă, cu disperare, în mormântul de gheață al valurilor.

Ziua întreagă s'a scurs într'un schimb intens de focuri. Seara de 4 Februarie ne-a surprins fără nicio schimbare. Încă o noapte pe care o petrecem înclătați cu inamicul.

Nesiguranța viitorului se topește într'o vigilență încordată. Spre miezul nopții, un val de bombardiere rusești ne ciocănesc intens. Explozia bombelor răbufnește și în stânga și în dreapta. Avioanele „Rata” aruncă o ploaie de trasoare luminoase. Din când în când, proiectorul fixează neîntărât câte o pasăre de metal.

La un moment dat, „Schneiderul” nostru lovește în plin un avion, ce se prăbușește ca un bolid luminos în noapte, continuând să ardă pe pământ.

În lumina lui se văd câteva case din marginea satului și două tancuri lucitoare de oțel. Apoi se face liniște.

Tăcerea este chinuitoare. Cu toții ne mirăm de ce nu atacă inamicul.

Spre miezul nopții rușii încep să ne bată cu un foc viu. Tunurile de pe care și mitralierele nu mai conțin. Infanteria însoțitoare de tancuri a rușilor a ajuns până la pârâu. Acum stăm față în față. Dinspre sat, în sectorul căpitanului Dabija, se aude din nou un foc intens de grenade. Suntem din ce în ce mai îngrijorați. Frigul de după miezul

(Urmează în pagina 4)

Un post de apărare antiaeriană pe front

Cum a fost lichidată debarcarea sovietică de lângă Novorossisk

(urmăre din pag. 3)

noapți se lasă mai aspru, cozile vântului ne sfichiuiesc dureros. Ni s'a comunicat că vin ajutoare.

Dacă ar sosi la timp. Nu mult după aceasta, ordinul căpitanului Dabija ne trimite să contra-atacăm pe plajă.

Jumătate dintre cei ce luptăm pe malul pârâului ne avântăm în noapte, în frunte cu sublocotenentul Cojan. Intinericul este orbitor, dar cunoaștem fiecare cută și fiecare amănunt al terenului.

Bolovănișul acoperit de gheață din albia pârâului nu este o piedică.

Înaintăm ca niște umbre invizibile. Din când în când simțim răsuflarea caldă a unui camarad. Rușii nu ne-au descoperit. Câte un glonte rătăcit și singurețec țiuiește pe lângă urechi. Unul dintre noi alunecă. Căderea lui face sgomot ușor. Rușii au auzit și deslănțue asupra noastră focul unei puști mitraliere.

Am scăpat neatinși. Într'un salt inapărat ne-am aruncat în primele gropi din teren. Rușii trag mereu spre noi. Înaintarea a devenit anevoioasă. Treceam ca o vijelie peste pârâu, pe urmele sublocotenentului, care se ține mereu în frunte.

Ultimul salt, și disprețuind perdeaua de gloanțe, aruncăm grenadele, apoi năvălim peste rușii din șanțuri. Baionetele noastre frământă trupurile inamicului. Un moment de zăpăceală în rândurile dușmane. Fără să ne oprim o clipă, punem stăpânire pe poziție.

Când inamicul a început să-și revie era prea târziu. Nimeni nu ne mai poate scoate de aici. Suntem abia 15 oameni și am capturat vreo 50 de cioloveci.

Rușii însă nu se lasă. Intinericul îi stânjenește. Se trag în toate părțile. Urlete, vaete, aproape că nu mai știi unde sunt ai noștri și unde sunt ei.

Sublocotenentul Cojan trimite după cei rămași dincolo de pârâu. La un moment dat, într'o străfulgerare, se zărește

Observator pe front

la vreo 5 pași de noi figura hidoasă a unui rusneac, care tocmai schița gestul de aruncare a grenadei. Instantaneu, sergentul Topa l-a pocnit în piept cu o grenadă germană, căreia nu a mai avut timp să-i tragă sfoara. Incurcat, rusul vrea să se retragă, dar este prea târziu și glonțul trimis de caporalul Boroil îl țintuiește pentru totdeauna.

In luptă cu tancurile

Undeva, la orizont, a început să se crape de ziua. Ne organizăm la repezeală în teren. Nu mai suntem oboșiți, nu ne mai este frig și nu ne mai este nici foame. Rușii încep să cadă în masă. Numărul prizonierilor crește mereu. Nu le mai ținem socoteală. Doar îi dezarmăm și-i trimitem în urmă, sub pază.

În fierbințeala luptei și în semi-obscuritatea ce ne înconjoară încă, deodată ne trezim cu o namilă de oțel ce se oprește la 30 de pași în fața noastră. Trage furios cu toate armele. Fără nicio comandă executăm o concentrare de grenade și tancul începe să ardă.

Vântul ce suflă puternic îmbracă toată cutia de oțel în limbi de foc. Servanții ies pe jumătate fripiți. Rezervorul de benzină ia foc. O explozie și o bubuitură puternică se înalță într'o pară uriașă spre cer — și totul este mistuit de flăcări. Cadavrele rușilor din jurul tancului se fac scrum. În atmosferă plutește un miros înecăcios de ars.

În buimăceala generală avem o clipă de răgaz. Ne strângem rândurile. Dar nu ne putem lăsa pe tânjăla, hora nu s'a isprăvit... Tancul nu mai arde.

Sublocotenentul Cojan se apropie precaut de el și cât ai bate din palme îl ia în stăpânire. Mitraliera tancului începe să prindă glas puternic, însă de astă dată mănuită de mâna românească a sublocotenentului. Pare că trage mai bine.

Servanții din al doilea tanc rusesc, care se află mai în urmă cu 40 de metri, nu mai înțeleg nimic. Noi profităm de zăpăceala lor și atacăm cu grenade. Ne-a mers ușor... și iată-ne stăpâni peste două tancuri și alți 18 prizonieri, pe care i-am scos dintr'o casă de alături.

Toată ziua am stat înclistați cu rușii. S'au mai repezit două tancuri spre noi, însă le-am pus pe fugă. Din partea aceasta nu ne mai atacă nimeni. Toată atenția ni s'a întors spre larg.

Inserarea ne-a prins sgrabuliți și uzi, pentru că toată după masa plouase.

Într'un târziu, sublocotenentul Cojan ne spune că azi, în 5 Februarie, împlineste 26 de ani. Sergentul Topa îi oferă darul nostru: o țigară și o pilulă de zaharină...

În noaptea ce ne înconjoară, fulgii de zăpadă parcă țin în jurul umerilor tănărului sublocot pelerina albă de cavalier al ordinului „Mihai Viteazul”.

Noaptea a trecut în liniște. În zorii zilei de 6 Februarie, vuetul luptei a început din nou. Tancurile inamice sunt din ce în ce mai puține. Ultimul care

se apropie de noi este incendiat. Sgomotul luptei crește dinspre sat și dinspre pădure. Oboseala ne roade. În fețele trase și încordate, urmele a-dânci ale efortului se văd deslușit. În-căierarea luptei crește mereu dinspre sat. Rafalele și vijeliile sunt mai sprintene și mai dese. Ne vin ajutoare!...

Sublocotenentul Cojan încearcă să se infiltreze într'acolo, împreună cu sergentul Alecu. Merge greu. Focul inamicului este încă intens și ne constrânge să ne cramponăm la teren. Avem răniți. Soldatul Săracu moare în luptă, la grenadă. Inamicul este din ce în ce mai înclăștat. Toată ziua s'a vărsat un foc necrușător. Noaptea a trecut tot încordată, însă fără teamă, pentru că focurile noastre dinspre sat și pădure erau din ce în ce mai vii.

Rezistența inamicului slăbește considerabil în dimineața următoare, 7 Februarie... Bolșevicii sunt sleiți: cadenta focului susținut de ei de-abia mai păl-păie.

În timp ce în ultimul nostru avânt curățim plaja și numărăm prizonierii, depe coasta dealului și dinspre sat, căpitanul Dabija, căpitanul Scurtu, în fruntea companiilor și un ploton german de vânători ne întâmpină în urale nesfârșite.

Satul Jusnaja-Ozereika, de lângă Novorossisk, se poate numi Dieppe-ul Mării Negre. Cu sprijinul flotei roșii, veni-

seră să debarce — la Jusnaja-Ozereika — două brigăzi de care blindate cu două batalioane de infanterie sovietică, aduse în trei valuri consecutive. Eroica încordare a ostașilor români, secundați de artileria de coastă germană, au făcut din această debarcare un cimitir rusesc.

Dea-lungul țărmului — peste tot — urmele dramaticei înfrângeri: tancuri, mitraliere, puști, mașini, camioane, cadavre, pete de sânge și urme de foc.

Pe marginea țărmului, vase incendiate, șalupe arse, cadavre aruncate de mare și fixate în carapacea de gheață, linsă mereu de valurile ce se isbesc de mal.

Au fost scufundate 19 vase de război, 4 vase speciale de debarcare și două șalupe. Rușii au pierdut 800 de morți și 400 de prizonieri. În total au fost distruse și scufundate 31 de tancuri.

S.

Trece tunul pe pod viu

Infanteriștii s'au constituit în piloni vremelnici

Pe Cuban se dădeau de câta timp lupte înverșunate. Bolșevicii aruncaseră aci enorme mase de carne pentru a frânge rezistența ostașilor noștri. Nu fusesse cruțat nimic pentru a zdrobi capul de pod, pe care infanteriștii noștri îl țineau cu înclăștare, dincolo de Cuban: tancuri, avioane, cavalerie, etc., într'o sforțare de ultimă oră, se aruncau valuri, valuri către gurile noastre de foc. Dar fiecare atac sovietic nu face decât să îngroașe și mai mult mormanele de cai, oameni și fier, care se ingrămădeau într'o dezordine haotică în fața poziției noastre. Bolșevicii puneau atâta preț pe sfărâmarea acestui cap de pod, încât câțiva prizonieri, ce-ți inspirau adevărată milă, mărturiseau că nu li s'a dat mâncare de trei zile, spunându-li-se că nu vor mânca decât atunci când... „vor bea apă din Cuban”.

Cu fețele erisate de foamă și mizerie, cu puterile sleite ne mărturiseau că s'au predat ne mai putând îndura asprimea și tratamentul la care erau supuși de către comandanții lor...

Mulțimea atacurilor inamice nu înspăimânta însă pe vrednicii noștri ostași, care nu numai că apărau cu stră-nicioasă poziția, dar, acolo unde era cazul, ei dădeau și atacuri viguroase care reușeau să scoată pe inamici din poziție, consolidând astfel și mai mult capul de pod pentru cucerirea căruia au jertfit bolșevicii atâtea oameni și atâtea materiale!

Într'una din zilele trecute, pe o vreme de moară și desgheț, trupele noastre au dat un puternic contraatac în sectorul mijlociu al capului de pod. Într'poziția noastră și poziția bolșevicilor era o ușoară vâlcea, pe fundul căreia se rușina molate brațul unui râu. Fîrul de apă — prin adâncimea și lățimea lui — părea mai degrabă o baltă mult prelungită decât un râu.

Ajunși aci, infanteriștii noștri nu au sesizat mult pe gânduri: s'au aruncat și au trecut baltă care pe unele locuri trecea de cingătoare, iar ca lățime avea peste 4—5 m. Cu sacii cu cartușe și grenade în dinț, cu arma la înălțimea capului, așa au trecut ostașii prin apa plină de nămol și slouir de gheață care pluteau în voie la suprafață.

Îndrăzneala infanteriștilor noștri a derutat pe bolșevici. Ei au părăsit în grabă poziția. Atât armelo automate ușor portative cât și brandturile ușoare au urmat la scurt interval pe îndrăzneții noștri atacatori. Căuile cu muniții au fost trecute pe câte o scândură, două, care se sprînceau pe umerii servanților ce cu greu își mișcau picioarele prin apă și nămol.

Mai rămăseseră de trecut tunurile ce urmau să facă protecția infanteriei împotriva aviației sau tancurilor dușmane. Aci problema devenea mai serioasă, căci nu se putea ca să treacă tunul pe brațe și nici prin baltă nu putea fi lărat, mai ales că aceasta avea malurile drepte și răpoase. Poduri se înțelege că nu existau, iar grinzile ce se găseau la îndemână aveau abia 3 m. lungime, deci nici acestea nu puteau fi întinse peste lățimea bălții.

Dar necesitățile frontului cereau soluții grabnice. Nu era vreme de pierdut. Bolșevicii se puteau regrupa dintr'un moment în altul pentru a încerca recucerirea poziției. Ostașii noștri șiau a-cest lucru și de aceea soluția cea mai bună și cea mai... practică a fost găsită imediat: câțiva ostași s'au postat în mijlocul apei, prefăcându-se în piloni vremelnici pentru susținerea grinzilor care au fost rezenate cu câte un capăt pe maluri. Încă vreo câteva scânduri puse deacurmezișul și podul a fost gata. Servanții au împins tunurile încet pe podul... viu, pentru a le trece dincolo în poziția inamicului recent cucerită. Podul se clatină într'o parte și 'n'alta, se bălăbănea, dar a rezistat, căci sub grinzii erau... piloni subrezi, ei... piloni de viteji care nu au cruțat nici un sacrificiu pentru a birui pe dușmanul de totdeauna al neamului nostru.

Se mai îndoeste cineva de dărzenia și... spiritul născocitor al bravilor noștri ostași?

Sit. rez. D. BUNESCU

Dragostea de țară

Aud mereu în gând o melodie
Ce chiar din slava stărilor coboară
Și-mi umple cugetul de bucurie:
E cântul sfânt al dragostei de țară.

În sânge port zvăcniri înflăcărâte
Ce-mi pălpăie 'n fîntă ca o pară
Și mă 'nfierbântă cu s'mîr curate:
E sentimentul dragostei de țară.

În sincerii mei ochi un vis se oglindește,
Ca luna 'n marea limpede și clară,
Și sufletu 'n adînc mi-l stăpînește,
Întărîtoarea dragostei de țară.

De raze ce 'n scelipirea lor mă scaldă,
Mi-e chipul prins într'o lumină rară
Ce toarnă 'n mintea mea iubire caldă
De Rege, Neam, Conducător și Țară.

Soldat N. A. MARAC

Soldatul Toderiță Iancu

Dela Rudnița, ca să scurteze drumul spre Balta, soldatul Toderiță Iancu a pornit cu căruța lui cu coviltir, plină de lăzi, pe un drum lătrălnic, prin porumbiști nesfârșite, unde ore întregi nu întâlnești niciun trecător. L-a îndreptat un camarad pe aici și el a pornit cu curaj înainte, deși e prima dată când străbate aceste locuri.

Soldatul Toderiță nu-i tânăr, dar așa cum e, cu părul și mustața sure, măruntel de statură, cu fața pământie, e ager ca un flăcău, volinic și priceput. La începutul războiului, n'a așteptat să-l cheme țara sau să-l lase la vatră, ca leat vechiu, ci a plecat voluntar odată cu cei tineri din sat dela el. La unitatea lui, pe front, s'a dovedit totdeauna a fi vrednic de încrederea ce i-o arătasera comandanții. Iată-l acum, pe drumurile transnistriene, mănându-și caii tăcut, cu un muc de țigare în colțul gurii. Praful i s'a așezat pe fața arsă de soare ca un strat gros de făină și pare un unchișor din poveste care duce daruri nepoților. Tăcerea îl învâluie într-o liniște caldă plină de amintiri. Privește holdele imbelșugate cu nesat, de parcă toate ar fi ale lui, și când trece pe lângă unele păcuri de pădure, risipite ca niște pete negre pe întinderea nesfârșită, adormecă aerul și soarele toate miresmele amărui ale pomilor.

Soarele a început să coboare, sângeri, spre apus. După un răstimp, pe cer se adună făși de nori cenușii și o boare de vânt adie ușor, ca o mângâiere. Frunzele arămii și uscate ale porumbului copt încep să fâșie ascuțit. Câteva păsări spintecă văzduhul și se pierd grăbite spre cuburi. Curând, cerul se întunecă pretutindeni și inserarea cade de vreme. Încep să se scuture stropi mari de ploaie; în câteva clipe țărâna drumului se transformă într'un noroi cleios, străbătut de șuvoaie mici de apă. Căii își încetinesc mersul, dar camaradul Toderiță îi atinge din ce în ce mai des, cu biciușca, îndemnându-i cu vorbe blânde:

— Hii, tată! Hii, băieți.

Își aude glasul și, în liniștea peste care se întinde răpăiala adormitoare a ploii, i se pare străin și nefiresc. Adăpostit sub coviltir, aprinde în pumni o țigare răsuțită gros și, după ce scuipă în marginea drumului, își îndeamnă iarăși caii, mai mult parcă să-și audă din nou glasul.

— Dii, căluții moșului! Dii, că ne-a apucat noaptea pe drum!

Ca și mai înainte, i se pare că vorbele îi sună sec și că nu-l mai ascultă nici caii. Intunericul e tot mai dens; abia se mai vede drumul. Cocenii înalți de porumb se clatină în vânt ca niște moșgânde mustăcioase și câte un pomîșor uscat, prizărit pe marginea drumului, apare când și când, pe neașteptate, ca o amenințare.

Toderiță și-a tras, fără voce, pușca mai aproape de el. Pentru prima dată simte în suflet o turbare nelămurită. Pe toată întinderea câmpiei, în noapte, prin locuri neumbrate și necunoscute, e singur. Nu s'aude decât clipcitul ploii și mersul cailor. Nu mai e sigur dacă e pe drumul bun. Pe aici, satele sunt rare, depărtate mult unele de altele. Mergi ore întregi și ți se pare că drumul nu se mai sfârșește. Toderiță ar vrea să ajungă mai repede într'un sat, să măe poste noapte, să adăpostească animalele și să le dea să mănânce. El a și uitat de foame.

Ajuns la o răspântie, oprește căruța în loc, neștiind încotro s'apuce. La dreapta, i s'a părut că zărește în beznă, departe, o lumină slabă, ca pâlpăirea unei stele. Pe-acolo, pe undeva, trebuie să fie un sat, sau măcar o locuință izolată. Porneste într'acolo. Dă de un dâmb cu o livadă mare de meri, apoi drumul coboară pe neașteptate în vadul strâmt al unui fir de apă; caii se opresc la mijlocul vadului și sorb cu lăcomie din apa turbure.

Ploaia a'ncetat. Norii se fugăresc ca niște vedenii uriașe și deodată întinderea se luminează; pe un crâmpie de cer limpede strălucește, într-o aureolă clară, o lună neînchipuit de mare. Lumina ei pătrunde și în sufletul lui To-

deriță, care se simte mai sigur de sine. După ce trece vadul, iese iar la drumul mare, pe marginea căruia încep să se înșirue stâlpi de telegraf, cu sârmele rupte și incolăcite. Căii iutesc pasul, parcă presimt apropierea satului, și o-mul nostru începe să fluere, încet, un cântec de-acasă. Când și când, pale mari de lumină brăzdează cerul la orizont.

— Sunt reflectoare — gândește Toderiță, amintindu-și că e mai puțin de o lună de când s'au dat pe-aici lupte grele. La o cotitură a drumului, cântecul îi rămâne pironit pe buze. Prin porumbiște i se pare că a zărit strecurându-se o umbră. Oprește căruța, pune mâna pe armă și privește încordat înainte. Nu e nimic. I s'a părut. Vrea să pornească iar, dar din nou mișcă ceva prin porumb.

Fără să vrea, se pomenește strigând:

— Cine-i acolo?...

Și imediat ochește înainte cu arma și trage. Un foc, două, trei. Pocniturile se pierd în ecouri repetate, fără să primească răspuns. Toderiță scuipă cu ciudă, dă bice cailor și porneste în goană, mai mult să-și potolească năduful că se lasă înșelat de umbră. Hât târziu, după câteva sute de metri, îl ajunge din urmă o pocnătură de armă. Ce rost o fi având?... Toderiță dă din umeri și șoptește răzând.

— Nătângii...

Dar, iată, colo la stânga drumului și satul. Ce sat o fi?... Pare o adunătură de bordeie. Ba nu; sunt ruine. P'aci s'au retras păgânii... O singură casă s'arată a fi mai în fire, dar și aceea cu ferestrele și ușile vraiste. E bună și-asta, mai ales că are alături un grajd pentru vite. Acolo o să dea fân la cai, și-o să-i lase să se odihnească. El, o să doarmă afară, în căruța, somn iepuresc, așa ca'n atâtea rânduri...

Trage căruța în băutura neîngrădită, deshamă caii, îi duce în grajd și le pune fân dinainte. Apoi, își face cruce, desface traista cu merinde și așezat pe capra căruții, îmbucă încet, cu gândul dus departe.

Intr'un târziu i s'a părut c'aude sgomot în casă. S'a dat, tiptil, jos din căruța, cu arma în mână și s'a oprit în ușa casei. Odaia era goală. A făcut un ocol prin curte și s'a oprit la fereastra unei ținde scunde, tresărind.

Înăuntru ardea o candelă. S'a apropiat, cu băgare de seamă, de fereastră, și privind înăuntru, Toderiță avu o strângere de inimă: un bătrân se ruga, în genunchi, la icoană.

Când bătrânul sfârși rugăciunea și se ridică în picioare, Toderiță bătu în fereastră. Cel dinăuntru nu păru deloc surprins. Ieși, fără sfială, afară și spuse:

— Bună seara! Vino în casă...

Toderiță rămase încrămășit auzind vorbindu-i-se românește.

— De unde cunoști limba noastră?

— Păi, sunt moldovan, din moși-strămoși, așa cum erau tăți din satul istic... Erau... azi nu mai sunt... fiindcă sunt morți sau deportați prin cine știe ce locuri... Iată ce-a rămas din satul nostru... Când s'au retras nebunii, ne-au pârjolit fără milă... Am mai rămas doar eu, ca o cobe... Să-mi plâng restul zilelor. Când te-am văzut venind, m'am sfiiț și m'am ascuns. Văzând că ești de-al nostru, am aprins candelă în tindă și m'am rugat, dând mulțămire Domnului.

Până târziu noaptea, Toderiță a stat la sfat cu bătrânul, pe prispa casei, sub lumina palidă a lunei, lacrimând pentru suferințele fraților transnistrieni.

În zori, când a plecat mai departe, bătrânul i-a strecurat în mână o icoană ovală, de lemn:

— Poart-o cu tine frate; o să te păzească de rele...

Soldatul Toderiță Iancu s'a aplecat și a sărutat bătrânului mână. Depărându-se, vorbele bătrânului transnistrian îi stăruiau în minte, ca un glas al strămoșilor oprimați.

Străbătând drumurile pe aceste meleaguri din stânga Nistrului, nu se mai simțea străin, ci, mai mult ca oricând, se simțea la el acasă...

MATEI GHIMBAȘANU

Schițe de pe front (de P. ȘUȚEANU)

SUFLETE DE COPII

Eram pe poziție...

Gropile captușite cu foi de porumb și iarbă, erau pentru noi casa și patul cel mai bun.

De se întâmpla să primim ordin de înaintare, rugam cerul să trimită de astă dată obuzele artileriei, să ne sape adăposturi-gropi. Și ploaia de obuze săpa, adesea, pentru fiecare din noi, un adăpost de unde să tragem cu sete în inamici.

Eram comandant de grupă. Ne risipisem ca potârnichele. Cu ajutorul loptei intram în pământ și de acolo trăgeam și păstram greu legătura cu ceilalți camarazi.

Ne căutam unii pe alții, asvărind cu bulgări de pământ. Semne cu mâna nu ne puteam face, căci eram observați de vrăjmași. De auzit... nici vorbă... oricât am fi strigat de tare, căci nu era cu putință să se audă ceva în acest iad: sgomot de avioane, explozii de bombe, ropote de mitraliere...

După un atac, pe care n'am putut nici să-l aud și nici să-l văd, ei numai să simt cum se cutremură pământul, am așteptat în zadar; bulgării de pământ nu mai sburau pe lângă mine. Așteptam și dela ei aceleași mișcări, dar ei întârziiau. Nu-mi venea să cred că am rămas singur.

— Se înnoptase de-a-binelea. O lună, pe care n'am fi dorito așa de trădătoare în asemenea împrejurări, lumina ca zina. Focurile încetaseră. Rar dacă se mai auzea câte o pocnătură. Ridie, încet, încet capul din vizuină și privea în dreapta și în stânga. În depărtare făceau aceleași mișcări și alți camarazi. Voiam să știu cu toții câți mai suntem.

Văzând că inamicul ne dă pace, am lăsat adăpostul și rostogolindu-mă, m'am îndreptat spre gropile de obuz din dreapta mea.

În prima groapă nu văd nimic. Încep să dau cu bulgări și cercetez cu băgare de seamă. Nici un semn de viață! Trece mai departe. Pe marginea unei gropi razele de lună se jucau pe fierul de carabină și lopată. Nimic altceva!

Pornesc înainte cu mai mult neastâmpăr. Unde vor fi ei mei?

Ajung în marginea satului. Zăresc, de departe, două umbre, doi oameni care săpau. Am priceput! „Tre cruci“.

În tăcere, ajut camarazilor să termine lucrul. Așezăm cu smerenie „căștile“ pe cruci, eu fac o rugăciune și porum spre adăposturi.

Cele „tre cruci“ pe care așezasem căștile eroilor, păreau trei ostași cu brațele întinse care ne cereau să înaintăm și să-i răsunăm.

Sămbătă și Duminică dimineața înaintam n'a mai dat semne de viață și noi nu primisem ordin de înaintare!

Luni, pe la orele patru dimineața, am raportat d-lui sublocotenent că sunt hotărât să pornesc cu alți trei, din grupa mea, să descoperim cuiburile inamicului. Nu mai puteam zăbovi.

— Sunt mândru de voi băieți; a fost răspunsul tânărului comandant.

Peste puțin vă urmău eu toții.

Ne-am strecurat pe o viroagă până la vreo 100 de metri de dușmani. Încercăm să facem un salt peste șanțul din față, dar o explozie puternică mă eulcă la pământ.

Cea mai urmat din acel moment nu mai știu! A doua zi m'am trezit pe un pat de spital, cu picioarele legate. Prin îngrijirea părintească a doctorilor și a surorilor dela „Crucea Roșie“, în scurtă vreme mi s'au vindecat rănilor și am plecat la unitate.

În drumul meu m'am oprit și în satul cu cele trei cruci. Socoteam că acesta este ultimul salut pe care îl aude camarazilor căzuți.

Perdeaua de salcâmi, ce adăpostea crucile, cernea razele soarelui în făși de foc. În jurul mormintelor am găsit copiii de școală, băieți și fete, care lucrau de zor. Au venit aici cu lumânări, flori și crenguțe verzi, pe care le așezaseră pe cruci și morminte. Unii așteptau bețe în formă de garduri...

Mai era eu ei o femeie în vârstă și cernită. Din vorbele școlărilor am înțeles că dumneai a învățat patruzeci de ani copiii satului, iar de câțiva ani este pensionară.

Pe crucea din mijloc, printre florile aduse de copii, atârna o decorație pe care citește cuvintele: „Virtutea Militară“.

— Copii, cine a pus decorația asta pe cruce? Întreb eu.

Doamna dăscăliță arată cu degetul tremurând către un băiețel care se mucea să așeze pe cruce un felinar pentru candelă.

— „Eu am adus-o, domnule...“

— Bine! Dar a cui e decorația?

— A tatii...

— Și ce te-a făcut pe tine s'o aduci?

— „Ieri și astăzi de dimineață când ne-a chemat Doamna să venim aici, am vorbit cu tata și despre fapta lui pentru care a fost decorat și despre fapta acestor trei eroi. Și a socotit el, de parcă mi-ar fi ghicit gândul, că mai mare este fapta acestor trei eroi. A căzut apoi pe gânduri și după o scurtă tăcere mi-a zis:“

Du-le-o lor. Ei merită s'o poarte mai mult decât mine.

Serg. t. r. TILICĂ DÂNCĂU

Băstinași din Tunisia

Puii de lei...

A sunat ca un ecou prelung ordinul de zi prin care o Divizie de Munte a fost citată pe întreaga armată, pentru actele de bravură săvârșite de vânători în luptele crâncene din Caucaz.

O iarnă întreagă, într'adevăr, bravi vânători de munte au reușit, prin vitejia lor, să respingă înverșunatele atacuri ale inamicului, date cu forțe superioare numerice, dar prăbușite fără niciun rezultat.

Nu s'a cedat niciun pas de teren din pozițiile defensive organizate pentru iarnă, fiindcă inamicul n'a putut trece peste rândurile vânătorilor noștri de munte.

Inamicul s'a ales, în schimb, cu pierderi dintre cele mai grele, resimțite — mai ales — cu ocazia luptelor dela capul de pod. Despre acest cap de pod s'a vorbit adeseori în ultimele comunicate de război.

Bolșevicii și-au adus forțe noi pentru a sfărâma lanțul protector al capului Cuban, dar s'au isbit de aceeași dărză rezistență a trupelor germane și române, care, au primit misiunea să păstreze capul de pod.

Nici coloanele trupelor sovietice cu tancurile și aviația adusă de pe alte fronturi n'a dat rezultatele sperate și atât de multe anticipate de propaganda inamică.

Atacuri după atacuri bolșevice au fost respinse cu grele pierderi pentru inamic, care au însumat câteva divizii aruncate în luptele dela capul de pod.

Vânători de munte și dorobanții români, cot la cot cu camarazii lor germani, au spulberat — astfel — toate iluziile inamicului, care credea cu tărie că va putea avea, în această regiune, o mare izbândă.

În timp ce inamicul își repeta atacurile cu noi forțe, bravi ostași ai frăției de arme germano-române au decimat, valuri după valuri, pe bolșevici, astfel cum în tot cursul iernii respinseseră celelalte încercări disperate de a pune mâna pe Caucazul de Vest.

Astăzi, când capul de pod de pe Cubanul inferior a devenit o fortăreață de netrecut și când inamicul nu-și mai poate face nicio iluzie, se poate vorbi cu admirație despre noile fapte de arme ale trupelor române care luptă în acest sector, atât de însemnat pentru operațiunile în curs.

Dorobanții, vânătorii de munte și cavaleriștii români, alături de camarazii lor germani, înscriu o nouă pagină de eroism în istoria luptelor din Caucazul de Vest, printr'o epopeică rezistență opusă inamicului, după ce au luptat tot atât de eroic pentru cuceririle din vara trecută.

Cât de mare și răsunătoare au fost succesele acestor lupte trecute au subliniat-o cu prisosință mulțumirile adresate trupelor române de marii noștri aliați și acum ordinul de zi, prin care Divizia de Munte a fost citată pe întreaga armată.

Și le-au mai subliniat în mod atât de elocvent recente distincții cu or-

dinul „Mihai Viteazul“, acordate unui impresionant număr de ofițeri care s'au remarcat cu totul excepțional în luptele din Caucaz.

Căliți în luptele de până acum, ostașii noștri vor menține acest cap de pod, respingând și alte atacuri viitoare, în strânsă colaborare cu trupele germane aliate.

Puii de lei români și-au spus din nou cuvântul, încununând cu succes luptele dela capul de pod de pe Cuban.

O nouă și grăitoare victorie românească, prefăcând marile biruinți de mâine.

Serg. t. r. ION I. POGANA

Prin dreptate, la biruință

Prin sânge cald, prin foc și fum,
Dreptatea a pornit la drum,

Ea a pornit cu-un gând, de Dumnezeu purtând o cruce.

Și s'a oprit la poarta mea și mi-a șoptit:
„E ceasul sfânt mântuitor,
Jurați zdrobirea hoardelor!...”

— „Jurăm, răspund din codri-atunel,
Credincioși Sfintei Cruci”.

— „Jurăm, strigară-entuziasmați,
Eroii noștri nemfricați”.

— „Jurăm. Azi când suntem chemați,
— „Sub cruce și al nost-tricolor,
Jurăm pieirea hoardelor”.

Azi toți Români străns uniți pe veci
Și'n veci vom face zid

Ca stânca sură de granit, acestui neam
nebiruit.

— „Sub cruce și al nost-tricolor,
Jurăm noi moarte hoardelor”.

Când Ceasul Sfânt ieri a sunat,
Oștirea toată s'adunat

De prin Turda și Albac,
Din Tebea unde moaște zac,

Din glasul Sfintei Libertăți,
Din cel Banat cu bunătăți,

Pornind la luptă mici și mari,
Voinici cu piepturile tari,

Eroii noștri legendari.

— „Purtând o cruce într'un gând
Și-un tricolor pe-acest pământ,
Vom birui'n Războiul Sfânt.

Tu doină duios glăsuiești,
Cu tine toți eroii vin,

Să mulțumim, să prăcămăm,
Pe-al nostru bun stăpân Divin.

Căci brațul Sfânt ocrotitor,
A scris pieirea hoardelor.

Subof. adm. ȘERBANESCU TANASE

În misiune cu escadrila de distrugătoare

Sevastopolul, neputincios cum l-a lăsat, războiul purtat pe țărmul apusean al Crimeei, a rămas mult în urmă. Fimța celebrei fortărețe s'a topit în zare. Au dispărut până și turlele vechii catedrale, la picioarele căreia te minunezi cum de a rămas stingheră, ridicată către ceruri, într'un oraș trântit la pământ... Catedrala din Sevastopol a rămas în picioare ca o lecție a dumnezeirii pentru ateismul bolșevicilor. În vârmul de iad al sutelor de mii de tone de explozivi care s'au sfărâmat între zidurile străvechiului bastion. Domnul a păzit casa credincioșilor.

Escadra românească de distrugătoare îndeplinește cu prisosință o grea misiune. Acum alergă către alte zări în îndeplinirea altor misiuni.

Cu toate că ai fi vrut ca vântul din spre răsărit să-ți poarte pe aripi gânduri pentru cei de acasă, te lași totuși cuprins de o melodie:

„La Crimeea peste mare

Vântule ce bați spre Răsărit” ...

Augurii unei călătorii cu peripeții ne-au și luat în primire.

O formațiune a aviației sovietice evoluează deasupra convoiului românesc. Din înaltul cerului abia distingi păsările de oțel ale vâzduhului. Tirul armamentului a. a. al distrugătoarelor e prea strânic și aviatorii inamici nu s'au puși să-i guste amarăciunea.

N'a trecut decât o jumătate de oră dela prima „vizită” și pe cerul fără margini al mării au apărut alte avioane.

Tunarii antiaerieni de pe distrugătoare românești se întrec în dibăcie. Incadrările lor sunt perfecte, dar de scurtă durată, fiindcă o parte din avioanele care asigură protecția convoiului s'a luat după inamie.

Până către faptul serii, niciun alt eveniment nu turbură voiajul convoiului.

Aceeași noapte cu întunecime de nepătruns ne călăuzește și la întoarcere.

Către miezul nopții, tăcerea de morământ a veghetorilor de pe punte a fost dintr'odată întreruptă.

De sus, de pe paserela centralei de artilerie a distrugătorului, caporalul Pătru Gheorghe, un flăcău chipos și tare, ager, a dat frâu liber unui strigăt în noapte.

— „Torpila!”.

Apoi, mai mult răcnind, fără să-și taie răsuflarea, într'un efort suprem, caporalul Pătru s'a mai deslășuit odată:

— „Torpila! Torpila, tribord!”.

O comandă scurtă:

— „Banda stângă!” adică toată cârma întoarsă la stânga și distrugătorul a descris cu repeziune și totuși cu eleganță, o piruetă abia de dansator cu experiență.

Torpila pe care o anunțase caporalul Pătru Gheorghe, lansată de un submarin inamic, a trecut astfel la cinci metri de prova navei. Și adăncurile de mare au fost sortite să primească ofranda unei torpile ce s'a scufundat nevinovată.

Cu alte cuvinte, „unde dai și unde crapă”. De crapat, a crapat cineva. De ciudă, ochitorii submarinului sovietic, care ne atacase...

Alarmă!

Întreg echipajul se găsește la punte. Fiecare marinăr ocupă postul lui de luptă.

Atacul submarinelor inamice, care interceptase sau se întâmpinase numai în drumul convoiului, trebuia înălturat. Noaptea devenise parcă mai neagră, mai apăsătoare, când la scurt interval după cele petrecute, căpitanul Emil Grecescu a deslușit pe mare, la o mică distanță de distrugătorul atacat cu torpile, o mână de submarin.

Atacul submarinelor sovietice fusese întocmit după toate regulile. În drumul convoiului fusese presărate mine de către submarine.

Planul de atac a fost însă deuceat. S'a schimbat de drum și calea lui n'o cunoștea decât busola.

Pericolul a trecut. Poate prea repede, fiindcă sub stăpânirea unei emoții, cauti alta. De aceea, pe punte, la pupa, în noapte, ascult povestea cu tăle a unei stafii. Maistrul Bălțatu o cunoaște chiar. A văzut-o și el cândva și de ace-

ea se silește să mă facă să cred în existența ei...

Misiunea se desfășoară fără ca vreun alt eveniment să-ți rețină atențiunea, așa că ești dispus să ascuți și povești lugubre ca aceea a maistrului Bălțatu.

Dar nu se putea ca într'un voiaj, unde ai gustat din plin atacurile aviației și armei submarine să nu-și spună și natura cuvântul ei.

De lumina zilei n'am prea avut vreme să ne bucurăm. O ceață deasă, urcioasă, ne aruncă din nou în brațele necunoscutului.

Și ceața asta a dat mult de lucru, dar mai ales veghetorilor, care, pentru a-și îndeplini funcțiunea lor, stau acum lungiți pe punte și cu capetele aplecate peste marginea bordului distrugătorului unde își obosesc ochii. Vederea se împiedcă în perdeaua ceții, la câțiva metri doar de vapor. Marea e atât de calmă, de aceea și ceața persistă multă vreme, încât te crezi mai curând pe lacul Cismigiuului, decât pe marea cunoscută ca una dintre cele mai furioase din lumea întreagă.

Un vânt dela coastă face din nou lumină. Ceața a fost împrăștiată și prilejuește o vânătoare de mine.

Smulse din barajele rusești, pe mare plutesc numeroase mine. Fiecare mină întâlnită este împușcată, pentru a nu constitui un pericol împotriva vaselor ce ar întâlni-o în cale. Numai asistând la explozia unei mine îți poți da seama de pericolul ce-l reprezintă această armă cu efect deosebit de distrugere.

Sifilea șefului de cart a prins vieță. Se dă semnalul de trecerea echipajului la posturile de sosire.

Distrugătorul a acostat la cheiul portului de destinație.

Schela a fost rezemată trainic pe uscat. Cu o oarecare sfială mă îndrept spre capăt. Iată-mă la sfârșitul ei. Stau o clipă la îndoială. Care picior să-l pun pe uscat, mai întâi?

Acum, la capăt de călătorie mai ai timpul să te pierzi în nimieuri și, instinctiv imi alunecă dreptul. Pietrișul cheiului sub talpa îmi dă un fior de mulțumire. Mulțumirea că am ajuns teafăr la uscat și pe aceea de a fi luat parte la o misiune din acelea, care, în curând — când se va scrie istoria acestui război, — va face cinste Marinei Regale Române.

Abia m'am îndepărtat de distrugător și m'aud strigat din urmă de aspirantul Seurtu:

— „Vezi nu zăbovi mult. Peste câteva ore plecăm!”.

Într'adevăr, peste câteva ore ne găsim din nou pe mare, într'o călătorie de război cu atâtea pericole și surprize, care a fost botezată banal: misiune.

ION LUMEZIANU

Proiect de baladă

Păuni de foc strâng zările în cozi
Dearte de cetăți și voievozi,
Pe unde ies haiducii să ne vadă
Intrarea din istorie'n baladă.

Prin înclăstarea ceasului de-acum
I se deschide veacului alt drum
Și apele neliniștilor curg.
Peste nefermăritul meu amurg.

Alte tristeți și glorii ard în noi
Și-adulmecă prin moarte alți copoi.
Străbunii mei, prin sânge, îmi fac semn
Și-mi crește'n piept năvalnicul indemn.

ION SOFIA MANOLESCU

Faptele săptămânii

DIN ȚARĂ

MAIESTATEA SA REGELE MIHAI I a fost decorat de Președintele Republicii Slovacă cu colanul ordinului „Principele Pribina”, cea mai înaltă distincție slovacă.

Predarea decorației s'a făcut într'un cadru solemn, acum câteva zile, la Palatul Regal din Capitală, de către d-l Poliak, trimis special al Președintelui Republicii Slovacă.

ÎN PREZENȚA d-lui prof. Mihai Antonescu, Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, a avut loc pe câmpul de aviație Pipera solemnitatea comemorării a 20 de ani dela întemeierea aeronauticii fasciste.

La această solemnitate au asistat reprezentanții aviației române și italiene și membrii legației germane, etc.

MONITORUL OFICIAL de zilele trecute a publicat înaltul decret regal prin care se aprobă ca în timp de războiu unele ordine și medalii să se acorde direct de către comandanții ierarhici.

LA RADIO BUCUREȘTI. d-l Amor Bavay, atașat de presă al Italiei la București, a ținut o interesantă conferință despre Basarabia eliberată pentru totdeauna.

D-sa a spus, între altele, că la Chișinău n'a fost numai războiul cu teribilele mijloace de distrugere a tehnicii moderne, ci a fost dorința drăcească a bolșevicilor de a nimici totul. Italia n'a privit niciodată cu indiferență soarta Basarabiei și a luat parte întotdeauna la durerile și speranțele de unire ale poporului român.

D-l Amor Bavay, după ce a arătat sentimentele oamenilor politici față de sforțările făcute în secolul trecut de români, contra pretențiilor Rusiei asupra Basarabiei, a mai spus că luptele sângeroase în contra forțelor barbare

sunt o mărturie despre pornirea anti-bolșevică a poporului român. Soldații români căzuți în aceste lupte reprezintă victimele europene ale bolșevismului.

SPRE A INLĂTURĂ specula ce se face cu chiriile caselor, guvernul a făcut o lege, ca pe tot timpul războiului toate contractele de închiriere să se prelungească, plătindu-se peste chiria veche un spor de 10—20%. Chiriașii sunt liberi a se muta dacă vor să caute altă locuință.

Această lege este foarte bună, căci rezolvă o problemă veche și dreaptă.

DE PESTE HOTARE

ZIARELE STRĂINE continuă să scrie despre România, cu prilejul împlinirii a 25 de ani dela unirea Basarabiei la Patria Mamă. Astfel, ziarul francez „Paris Soir”, sub titlul „Acum 25 de ani România și-a refăcut integritatea teritorială”, face o dare de seamă istorică și o descriere a situației Basarabiei, înfățișând-o ca o:

„Bogată și pitorească provincie care constituie zidul fortăreței europene împotriva constantelor amenințări de invazii asiatico-mongole”.

„Națiunea română, strâns unită în jurul Regelui Mihai și a Conducătorului Marelui Antonescu, sărbătorește Unirea Basarabiei, în mod sălbatice devastată și jefuită timp de un an de către bolșevici, iar acum reconstituită prin munca guvernului român. Această sărbătoare ia, în împrejurările actuale, un caracter simbolic, marcând eterna voință a unui popor european de a-și apăra bunurile sale morale și materiale, precum și valorile lui naționale, împotriva comunismului, această mașină amorfă care distruge fără milă chiar și mândria omenească”.

Iar ziarul „Soir”, din Lyon, ocupându-se de sărbătorirea celor 25 ani dela unirea Basarabiei, scrie:

„Comemorarea aceasta nu era numai afirmarea drepturilor incontestabile ale României asupra unei provincii care face parte esențială din unitatea ei națională, dar, prin însăși caracterul acesteia sentințele a Europei Orientale, ea im-

brăoă caracterul precis european, caracter pe care îl are războiul actual împotriva Rusiei bolșevice, în care România joacă un rol de prim-plan, acela de scut și de zăgaz împotriva barbariei asiatice”.

După ce arată vitejia ostașilor români care au recucerit Basarabia ce fusese răpită de bolșevici, articolul se termină astfel:

„Trebuie să ne legăm atenția de aceste amintiri și realități pe care România Regelui Mihai și a Marelui Antonescu le sărbătorește astăzi, întâi pentru că România a fost din totdeauna o caldă prietenă a Franței și a sufletului francez și apoi pentru că aceste amintiri și relații trebuie să fie pentru noi francezi un exemplu și un învățământ”.

VICE-REGELE INDIEI a oprit pe șefii indieni de a vedea pe Ghandi, care este încă închis de autoritățile engleze. Starea sănătății lui Ghandi este încă rea. Mișcările de nesupunere contra englezilor continuă.

ZIARUL TURC „Akham”, ocupându-se de războiul actual, scrie printre altele următoarele: „Chestiunile de după război vor fi foarte îngrijorătoare în cazul în care războiul ar fi câștigat de anglo-american și sovietici. Toată lumea se întreabă unde s'ar opri armata sovietică victorioasă. Turcia nu are decât un singur țel: acela de a nu fi târâtă în război. Ea a rămas neutră și face tot ce-i stă în putință pentru a fi puternică spre a rămâne și mai departe neutră.”

EPISCOPUL POLONEZ Cawlina, care se găsește în Anglia, a declarat că din cei un milion de copii polonezi care au fost strămutați în Rusia în anul 1939, 400.000 au murit de foame sau de alte lipsuri.

Iată că însuși amicii bolșevicilor au început să dea în vileag metodele barbare ale regimului sovietic.

MAREȘALUL PETAIN, șeful Statului francez, a vorbit Dumneasa trecută la radio poporului francez, spunând, între altele că: „Dacă barbaria comunistă ar triumfa, independența noastră națională ar fi pentru totdeauna pierdută”.

nală ar fi pentru totdeauna îndepărtată. Patria noastră nu se poate ridica decât cu ajutorul tuturor forțelor sale spirituale. Salvarea Franței nu va veni din afară; ea se găsește în mâinile francezilor”.

De aici reiese limpede că Franța a pornit pe un drum nou, acela al luptei comune cu națiunile europene împotriva bolșevismului.

ZIARUL SPANIOL „Informaciones” scrie următoarele: „Moscova nu părăsește planurile sale privitoare la revoluția mondială, sovietele urmăresc bolșevizarea întregului continent european, după cum se vede din strânsa legătură dintre agitatorii comunisti și conducătorii sovietici”.

FUEHRERUL a primit la cartierul său general, în ziua de 31 Martie, pe Regele Boris al Bulgariei, cu care a avut o lungă și prietenoasă întrevedere.

POPULAȚIA DIN MOSCOVA a îndurat o iarnă foarte grea, anunțând postul de radio sovietic, aceasta din cauza lipsei de căldură și de lumină electrică. Milioane de bolșevici au stat fără foc la o temperatură sub 0 grade.

Gazeta „Sentinela” roagă ostașii să-i trimită, scrise, poezii, anecdote și alte întâmplări din viața ostășească.

Adresa: „SENTINELA”, Str. Sărindar Nr. 5-7-9 — București.

Evenimente din războiu

Frontul antibolșevic din Răsărit

Evenimentul cel mai important de pe frontul de răsărit îl constituie terminarea luptelor dela capul de pod Cuban. Cu o deosebită vitejie au luptat alături de formațiile germane, vânători de munte și infanteriști români. Numai în sectorul de luptă al unui batalion român, care într'un post înalt apăra o poziție-cheie, au fost numărați peste 600 de morți bolșevici și au fost făcuți 94 prizonieri.

Trupele sovietice au fost serios decimate și s'au retras pe pozițiile lor de plecare, lăsând în mâinile trupelor germane și române o mare cantitate de material de război. De oarece însă avioanele de recunoaștere au observat că atât în regiunea Krasnodar, cât și la răsărit de Novorosiisk, sovieticii continuă să facă concentrări de oameni și material motorizat, se crede că ofensiva împotriva capului de pod Cuban va începe în curând. Bineînțeles însă că rezultatul va fi același, deoarece pozițiile germano-române sunt foarte bune pentru apărare și nu au fost în nicio parte străpuse, ele formând un tot complet.

Pe Donul central, trupele germane dela Sud de Izium au efectuat o înaintare în cîte împotriva trupelor sovietice și sunt pe cale de a împresura grupuri inamice de forțe. Aviația a avut un mare rol în aceste lupte, dând tot sprijinul formațiunilor terestre, a căror luptă este mult mai îngreuiată de mlaștinile făcute de revărsarea apelor.

În regiunea Bielgorod, o recunoaștere ofensivă inamică, făcută în forță, a fost respinsă cu pierderi pentru sovietici.

În sectorul Kursk, trupele germane continuă acțiunile lor de curățire a terenului din spatele frontului.

Interesant este că în regiunea situată la Nord-Vest de Orel, trupele germane au întreprins o operațiune de curățire în stil mai mare, cucerind prilej au fost cucerite și mai multe localități, astfel că acțiunea germană a avut un caracter de adevărată luptă ofensivă.

În partea centrală a frontului, luptele continuă prin păduri și mlaștin, dar numai cu efective reduse și fără nicio legătură unele cu altele.

În partea de Nord, bolșevicii s'au

mărginit doar la acțiuni locale, care nu au avut alt rezultat decât pierderea câtorva vieți omenești și a unei cantități de armament. Concentrările sovietice în spatele frontului continuă însă și aici, probabil pentru o nouă ofensivă, care însă nu mai poate avea loc din pricina terenului inundat și desfundat.

Războiul din Africa de Nord

Luptele din Tunisia s'au mărginit și în ultima vreme numai la cuceririle dintr-un element de acoperire ale Axei și trupele americane în regiunea dela Est de El Ghetar, unde colinele încep să se piardă spre câmpie. Faptul că luptele din acest sector nu au loc între formațiuni mai masive ale Axei, lasă să se creadă că mareșalul Rommel își regrupează forțele.

La Nord de Udref și El Hama, preum și în regiunea situată între Gerda și Gabes, forțele britanice ale armatei a 8-a sunt și ele în plină refacere. Coloanele de vehicule engleze și concentrațiile de trupe și blindate din acest sector au fost bombardate cu mare eficacitate de formațiuni de avioane ale Axei, în

cea mai mare parte bombardiere în picaj.

În sectorul nordic, luptele date prin munți au un caracter tot mai violent, deși nu s'a ajuns la ciocniri între forțe mai mari. Totuși tăria cu care inamicii își continuă bombardamentele de artilerie mai ales în sectorul Megeze el Rab, lasă să se întrevadă că vitoarea ofensivă se apropie. Cioeniri între forțe de patrulă ale armatei 1 britanice și forțele germano-italiene au avut loc cu mai mare intensitate la răsărit de Segmane.

În sectorul Kernan, trupele Axei au făcut mai multe recunoașteri ofensive, pricinind pierderi simțitoare forțelor franceze.

Războiul submarinelor

Un număr de patrușprezece vapoare complet încărcate, cu un total de 102.000 tone, aparținând anglo-americanilor, au fost scufundate în Atlantic și Mediterana de către submarinele „Axei”. A mai fost scufundat un distrugător și alte 5 vapoare au fost torpilate.

